

BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ ÎN VIAȚA VIRTUALĂ A STUDENTULUI

Mihaela STAVER, bibliotecar, grad de calificare întâi,
serviciul Cercetare. Asistență de Specialitate, Biblioteca Științifică USARB
staver.mihaela@gmail.com

Summary: *The paper presents a retrospective analysis of online social networks through which USARB Scientific Library promotes informational offerings. It was investigate social media use among students and teachers staff and it affects communication with the library, the degree of satisfaction with the*

services offered by the librarians. In this study, university users completed a questionnaire which assessed their use of social media, communication skills with university library, relatives and friends.

Key-words: *electronic communication, social networking, social media, survey, university users, promotion*

Cartea și Biblioteca sînt mesageri ai cunoștințelor și constituie întotdeauna o atentă preocupare pentru utilizatorii de diferite vîrste.

La sfîrșitul secolului XX bibliotecile au fost supuse unor transformări succesive, esențiale și a fost necesar să ținem cont de tehnologiile noi și de faptul că informația a devenit un element vital.

Încă în anul 1934 Paul Otlet (23 august 1868-10 decembrie 1944), scriitor belgian, antreprenor, gînditor, documentarist, bibliograf, avocat și activist pentru pace și-a publicat opera fundamentală, *Le Traite de documentation, le livre sur livre* [Tratat despre documentare, cartea cărții, n.a.]. În cuprins a definit toate tipurile de suporturi ale cunoașterii. La finele tratatului autorul și-a imaginat viitorul cărților, a prevăzut inventarea a unei media ce va transmite sentimente, gusturi, idei. Așadar, un sistem ideal de transmitere a informației ar trebui să aibă capacitatea de a prezerva tot ceea ce el numea „documente cu percepție senzorială”.

Poate că este greu de crezut, dar organizarea cunoștințelor ca un sistem de rețele a fost visul lui Paul Otlet, el însuși și-a imaginat, că într-o zi întregul spectru de informații adunate de el va fi pus la dispoziția oamenilor la ei acasă. Uneori, scrierile lui Otlet au fost considerate profetice în ceea ce privește World Wide Web-ul de astăzi. Viziunea sa asupra unei mari rețele a cunoștințelor s-a centrat pe documente și a inclus noțiunile de hyperlink-uri, motoare de căutare, acces la distanță și rețelele sociale, chiar dacă aceste noțiuni erau descrise sub alt nume. Toate aceste repertorii au anunțat pe suport de hîrtie virtualul Internet și platformele on-line, cum ar fi astăzi *Calameo, ISSUU, Scribd*.

Schimbările din domeniul tehnologiilor informaționale a poziționat omul în fața altui tip de comunicare, și anume comunicarea electronică. Spațiul virtual este o dovadă a creșterii vitezei informației sau a modului în care trăim și percepem realitatea. Iar rețelele de socializare (comunitățile virtuale) nu fac altceva decît să înlesnească accesul la informații. Implementarea tehnologiei informațiilor și evoluția din sectorul editorial au forțat bibliotecile să-și schimbe organizarea și procedurile.

Orice tip de instituție, care furnizează produse și servicii, va avea nevoie de o strategie eficientă de promovare și comunicare, pentru a prezenta comunității pe care o deservește, servicii și oferte. Iar în mediul de afaceri extrem de competitiv în care ne găsim astăzi, chiar și cele mai bune produse, cele mai noi și mai interesante servicii necesită eforturi susținute de promovare și de comunicare.

Rețelele de socializare sînt astăzi instrumente de lucru obișnuite pentru profesioniștii informației, toate tipurile de documente sînt disponibile sub formă digitală.

Ce este o rețea de socializare?

Printr-o rețea socială se înțelege deseori și o rețea (informațională) de utilizatori Internet, bazată pe anumite situri web la care utilizatorii se pot înscrie și interacționa cu alți utilizatori, deja înscriși s-au un serviciu web destinat creării de legături virtuale între utilizatori, cu aplicații sociale, comerciale, politice și educaționale. Astfel, membrii unei rețele sociale sunt legați între ei în mod informal, fără obligații, dar de obicei contribuie activ la colectarea și răspîndirea informațiilor pe întregul glob prin intermediul webului. Avantajele rețelelor de socializare sînt:

- Comoditatea prin care putem interacționa cu alți oameni, cunoscuți sau necunoscuți.
- Prin rețele putem accelera procesul de formare a imaginii Bibliotecii USARB, prin diseminarea informațiilor privind organizarea diferitor activități științifice și culturale.
- Putem cu ușurință împărtăși din activitățile întreprinse, de a primi feedback-uri, de a vedea interesele și punctele de vedere pe care le au unii utilizatori în legătură cu anumite lucruri (prin imagini, videoclipuri, citate).

- Asigură conexiunea rapidă dintre potențialul utilizator și „produse” printr-un click.

Relația virtuală dintre bibliotecă și utilizator presupune o comunicare rapidă și eficientă. Astfel de comunicare ne ajută să avem mai multe vizualizări, prieteni, *followers* (adepti), vizitatori și implicit mai mult trafic pe situl Bibliotecii. Prezența Bibliotecii pe rețele e foarte necesară, deoarece prin modul de a face publicitate produselor Bibliotecii atragem mai mulți vizitatori, utilizatori, prieteni.

Există foarte multe rețele de socializare on-line, dar pentru promovarea ofertelor noastre informaționale Biblioteca Științifică USARB a ales unele din ele:

Facebook *Facilități*: socializarea cu diferite persoane, organizații (*în special biblioteci – schimb de experiențe*) pe diferite teme, interese, postarea avizelor, evenimente, expoziții, lansări, comentarii etc.

Twitter *Facilități*: postarea de mesaje scurte despre activitatea Bibliotecii pe pagina proprie care ajung imediat către rețeaua de utilizatori.

YouTube *Facilități*: promovarea serviciilor / produselor Bibliotecii, expoziții tematice, contribuții ale cadrului didactic și ale bibliotecarilor, promovarea imaginilor Universității de Stat „Alec Russo” și a Bibliotecii Științifice USARB. Biblioteca este prezentă cu albumele: *Săptămâna Accesului Deschis la Informație, Serviciile Bibliotecii, Zilele Informării, Formare profesională, Lansări de carte* etc.

Slideshare, oferă spații pentru conținuturi on-line: articole, comunicări științifice, publicații, rapoarte, bibliografii etc.

Google+ este o rețea de comunicare mai mult profesională prin care se face schimb de informații. În **Google+** publicăm articole, distribuim fotografii și videoclipuri referitoare la evenimentele recente petrecute în Bibliotecă. **Cercurile** ne permit să grupăm utilizatorii așa cum ne dorim, ca de exemplu: studenți, cadre didactice, bibliotecari.

Calameo este un serviciu pentru crearea instantanee a publicațiilor interactive pe internet. De la un fișier PDF, putem crea reviste, broșuri, care stîrnesc imediat interesul cititorului.

Pinterest - promovăm produsele Bibliotecii prin așa numitele board-uri (panouri, albume tematice) în care sînt încărcate „pin”-uri, adică fișiere video sau imagini.

Delicious prin adăugarea unui link, indicînd adresa URL a site-ului, oferim o descriere succintă și cuvinte-cheie, informînd utilizatorii cu cele mai recente evenimente petrecute în Biblioteca USARB.

ISSUU este o platformă unde îți poți încărca fișierele PDF, documentele Word etc. Lucrarea publicată de Biblioteca Științifică care a acumulat cele mai multe impresii (4086 impresii) pe ISSUU este „Presă românească în colecțiile bibliotecii : ultimele decenii ale sec. XIX și primele decenii ale sec. XX”.

Scribd este cel mai cunoscut site social unde se pot publica, citi și discuta documente și lucrări originale.

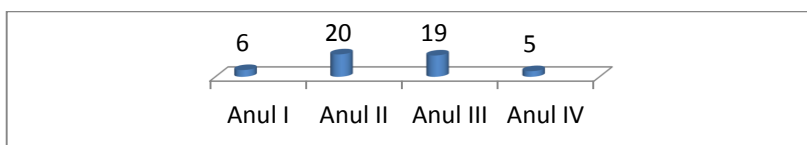
Rețelele sociale sînt medii ideale în care putem promova serviciile Bibliotecii. Aici, în familia virtuală a rețelor, putem contacta direct cu utilizatorii oferind diverse servicii ale Bibliotecii.

În Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți a fost desfășurat un studiu despre rețelele de socializare, cu scopul de a afla opiniile studenților referitor la utilitatea rețelor de socializare și de a măsura gradul de satisfacție a utilizatorilor cu privire la serviciile oferite de Bibliotecă.

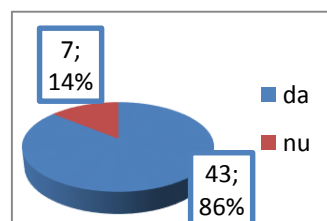
<p>Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți Biblioteca Științifică Rețelele de socializare ca un instrument internet - marketing pentru Bibliotecă</p> <p>Sîmăți utilizatori,</p> <p>Prin acest chestionar ne propunem să aflăm opinia Dvs referitor la utilitatea rețelor de socializare pentru a determina care sînt cele mai preferate rețele și scopul pentru care le folosiți. Vă rugăm să completați prezentul chestionar, încercînd variantele potrivite.</p> <p>CHESTIONAR</p>	
<p>1. Dețineți conturi pe rețelele de socializare ? a) Da b) Nu</p> <p>2. Rețelele alese initial sînt cele potrivite? Ce rețete de socializare accesați? a) Facebook b) Twitter c) Google+ d) Youtube e) Altele</p> <p>3. De pe ce rețete aflați despre evenimentele și serviciile ce le oferă Biblioteca? Facebook Google+ Calameo Delicious Flickr Sound Twitter Pinterest Youtube Slideshare Issuu</p> <p>4. Care este scopul pentru care folosiți rețelele de socializare ? a) Pentru informație și căutare b) Pentru a fi la curent cu tot ce se întîmplă în jurul meu c) Pentru a mi face prieten</p>	<p>5. Cît timp petreceți zilnic pe rețelele de socializare ? a) 1 oră b) 4 ore c) Mai mult</p> <p>6. Care dispozitiv folosiți pentru accesarea rețelor de socializare ? a) PC d) Smartphone b) Notebook e) iPad c) IPhone f) Android</p> <p>7. Care surse vă atrage atenția cel mai mult pe o rețea de socializare? a) Text b) Video-uri d) aplicații c) Link-uri e) Imagini</p> <p>8. Puteți rezista o săptămână fără a accesa rețeaua de socializare preferată? a) Da b) Nu</p> <p>9. Considerați rețelele de socializare utile ? a) Da b) Nu</p> <p>10. Vă avea succes o aplicație mobilă a Bibliotecii pe dispozitivele Dvs.? a) Da b) Nu</p> <p>Date despre Dvs: Facultatea, Student/Studentă, anul de studiu _____ Mulțumim mult!</p>

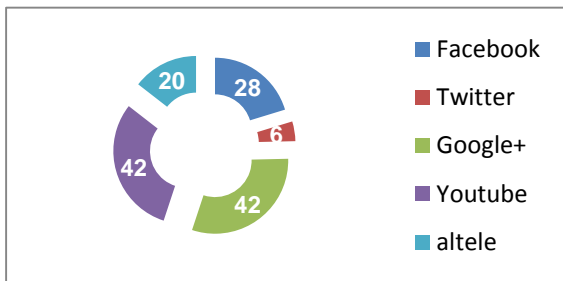
În rezultatul sondajului am observat că studenții, care sînt utilizatorii Bibliotecii Științifice USARB, preferă să petreacă timpul pe rețele diferite: 42% din ei își petrec timpul pe rețele - 4 ore, 34% - 1 oră și doar 24% de respondenți sînt dominați de rețele, navigînd mai mult de 4 ore pe zi.

La sondaj au participat 50 de studenți: Anul I-12% studenți, anul II - 40% studenți, anul III- 38% și anul IV -10%.

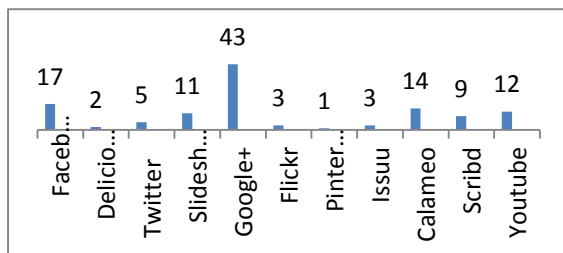

Întrebați dacă au conturi pe rețelele de socializare, majoritatea studenților 86% (da) au răspuns afirmativ, precum că dețin un cont pe o rețea de socializare, iar numai 14% - nu.

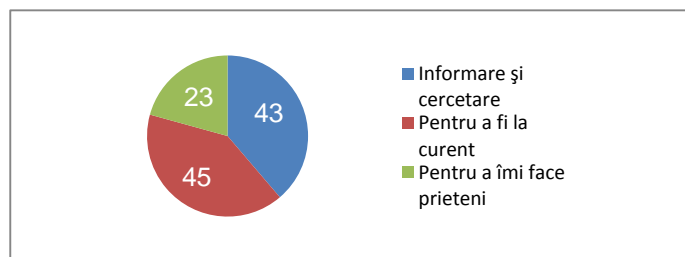

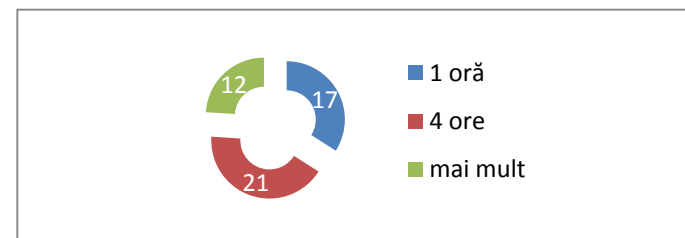
Cele mai accesate rețele de socializare de către studenții bălțeni sînt site-urile Google+ și Youtube, 84%, Facebook-ul este pe poziția trei cu 56% alte rețele de socializare sînt folosite de 40%, după care urmează Twitter cu 12%.

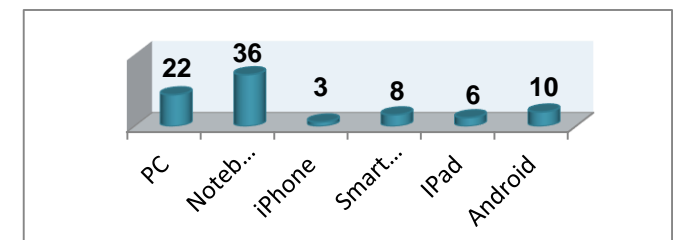
Utilizatorii Bibliotecii USARB află despre evenimentele și serviciile oferite de Biblioteca Științifică USARB de pe rețele de socializare sus numite. Cele mai accesate sînt Google+ 86%, Facebook 34%, Calameo 28%, Youtube 24%, Slideshare 22%, Scribd 18%, mai puțin solicitate fiind Twitter 10%, Flickr și ISSUU 6%, Delicious 4%.

Rezultatele obținute au demonstrat, că majoritatea utilizatorilor folosesc rețelele de socializare pentru cercetare, informare 86% și pentru a fi la curent cu tot ce se întîmplă în jurul lor (90%), iar 46% din studenții respondenți le folosesc pentru ași face prieteni.

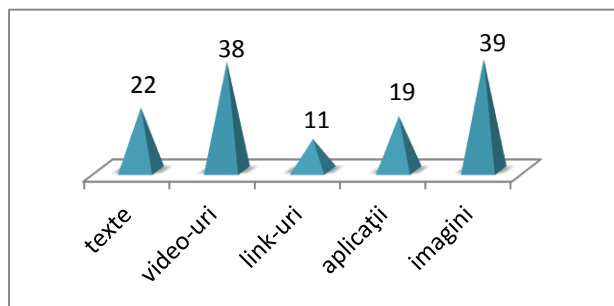
După cum am menționat mai sus, 34% dintre studenții chestionați petrec 1 oră pe rețele, 42% petrec 4 ore și doar 24% petrec peste 4 ore.

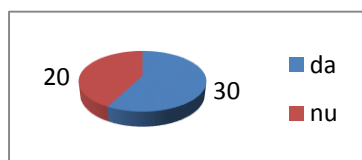
Pentru a fi în pas cu informația despre activitățile și serviciile ce le oferă Biblioteca Științifică USARB, majoritatea studenților chestionați au răspuns, că cel mai des se loghează de pe Notebook cu un procentaj

de 72%, urmați de persoanele care preferă să se logheze de pe PC (44%), pe cel de-al treilea loc se află persoanele care se loghează de pe Android cu 20% și Smartphone 16% , iar pe ultimul loc sînt utilizatorii care se loghează de pe iPhone, IPad cu un procentaj de 6% și 12%.

Dacă facem o comparație observăm că majoritatea utilizatorilor preferă să se logheze de pe Notebook, iar mai puțini preferă să se logheze de pe iPhone, IPad.

Cel mai mult pe o rețea de socializare studenții sînt atrași de imagini 78% și de video-uri 76%, de texte mai puțin 44%, aplicațiile fiind folosite numai de 38 % din utilizatori, în timp ce 22% de respondenți sînt atrași de link-uri.

În timp ce 36% dintre persoanele chestionate aprobă faptul că nu pot rezista o săptămînă fără a accesa contul de pe rețeaua de socializare preferată, 64% dintre respondenți consideră că pot rezista foarte ușor fără rețelele de socializare. 100 % - studenții supuși chestionării mai susțin că rețelele de socializare și o aplicație mobilă a Bibliotecii pe dispozitivele

personale ar fi binevenită și utilă.

Prin urmare, majoritatea studenților folosesc o rețea de socializare pentru studii, cercetare și pentru ași face prieteni noi sau pentru a fi la curent cu tot se întimplă în jurul lor, putem afirma faptul că rețeaua de socializare, prin definiție, este un catalizator al discuțiilor. Persoanele care abia se cunosc pot deveni prieteni instantaneu și își pot împărtăși idei, păreri, link-uri, chiar și „like-uri”. Cea mai preferată rețea de socializare a studenților este Google+, Youtube și Facebook.

64% dintre persoanele chestionate pot rezista o săptămînă fără să-și acceseze contul de pe rețeaua de socializare, putem spune că aceste rețele nu sunt vitale vieții omului, dar sînt utile, așa cum afirma 100% dintre studenți.

Concluzii

Trebuie să spunem că rețelele sociale on-line vor schimba modul de abordare a vieții sociale, economice și educaționale. Datorită numeroaselor oferte pe rețelele de socializare se vor reduce costurile de comunicare, colaborarea on-line va fi ieftină, eficientă, în timp real. Anume rețelele constituie interacțiunea directă dintre utilizator și Bibliotecă și un mediu ieftin de promovare a informațiilor, evenimentelor din Biblioteca Științifică USARB.

Elementul principal este că de la document accentul se transferă pe informație. Se modifică esențial atribuțiile și competențele solicitate bibliotecarilor, sporesc și se diversifică cerințele și exigențele utilizatorilor.

Utilizatorul poate fi la curent cu activitățile Bibliotecii, devenind prietenul ei în comunitatea de pe rețelele de socializare sus numite sau din pagina Bibliotecii <http://libruniv.usarb.md>. Rețelele de socializare (social network) reprezintă modalitatea cea mai facilă de adresabilitate pentru diverse categorii de persoane. Iar intermediarul dintre producătorul de informații și utilizatorul este bibliotecarul.

Cineva a zis: „bibliotecarul ideal are ceva de magician pentru că descoperă utilizatorilor informația dorită în noianul de informații”.

Referințe bibliografice

1. BOCA, Camelia. Marketingul în biblioteca universitară. In: *Biblos*. 1998, nr. 6, pp. 47-51.
2. CARANFIL, L. De la Mundaneum la Wikipedia. Scurt istoric al sistemelor de organizare a cunoștințelor (KOSs). In: *Biblioteca*. 2013, nr. 3. pp. 88-91 ; nr 4. pp. 121-123.
3. OSOIANU, Vera. Marca bibliotecii: balanța dintre carte și informația electronică. In: *Biblioteca*. 2013, nr. 4, pp. 102-105.
4. ВЕБЕР, Л. Эффективный маркетинг в Интернете. Социальные сети, блоги, Twitter и другие инструменты продвижения в Сети [on-line] [citat 7.09.2014]. Disponibil: <http://www.labirint.ru/screenshot/goods/233173/3/>